

esse dixerit, quod uenas, neruos & arterias, ad musculos costis instratos transmittant. Quamquam etiam perforati dici possint¹ musculi, qui secundo digitorum quatuor manus & pedis ossi tendines, qui id flectant, largiuntur, qui illi tendines longa sectione diuisi, subditum ipsi tendinem ad tertium digitorum os per ipsos descendere sinant. In magnitudine autem musculi uariant, quod alij maxima constant mole, ut maximus corporis² musculus, qui toti prope modum femoris longitudini implantatus, femoris motorum quintus numerabitur. Deinde magnus quoque est femur mouentium³ primus, in super & tibiae motorum nonnulli, praecipue autem septimus et octauus, sic & pedis motus autorum⁴ quartus, a fibula principium obtinens. Minimi uero sunt, qui in tertia cartilaginis laryngis basi reponuntur, & qui primam cartilaginem secundae copulant, dein proprii laryngis fere omnes, ut & penis musculi. Reliqui in horum medio consistunt, nunc maioribus, nunc minoribus accedentes. Omnibus musculis fere communis obtingit color, ubi enim carne uacant, neruorum corporum modo al bent, quod in principijs & enervationibus praecipue accidit, ubi autem carne abundant, carnis quoque modo rubent, cui fibrae neruae permiscuntur. Porro ea parte qua rubent, interdum candorem una obtinent, quod illis musculis usu uenit, qui tendinem, priusquam caro desinat, in sui etiam uentris medio educere uidentur. Est autem talis, qui a fibula enatus inter calcem & fibulam, suo tendine inferiora pedis subit, atque in os pedis pollicis praepositum inseritur, pedis quoque motorum septimus erit. Sunt etiam & eius generis in tibia nonnulli, quemadmodum & in cubito. alij tale quid in ipsa insertione ostendunt. Musculus enim brachium sursum trahens, propter ipsam insertionem, interna quidem sede, qua os respicit, candidat, externa autem magis rubet. Alij musculi aliqua sui parte prorsus liuidi plumbeiue conspiciuntur, ut sursum musculorum facile maximus, qui pedem mouentium quartus recensetur, deinde & nonnulli ab illo osse enati, & praecipue qui ex illis articulum proximè integrit, femur quoque mouentium tertius erit, praeterea & ex tibiae motoribus aliquot, praecipue autem septimus & octauus, ubi nonnulli illis incumbit. Liuior iste musculus accidit, peculiaris ipsorum membranae gratia, quae interdum adeo crassa est, ut prorsus non uideatur pellucida, unde quum crassa neruea sit, & caro subtus rubeat, aut nigricet potius, facile color ex nigro & albo permixtus con spicitur. Quamuis non idem carnis rubor in omnibus hominibus occurrat, uti sane neque sanguinis, quo caro enutritur, natura eadem est. Porro albam hanc musculi substantiam, quae adhuc excarnis est, in sermone contextu nerueam, quasi diceremus ligamentum, appellabimus, hac uoce illam a carnea distinguentes, uerum quae in harum partium media est, non inopportune liuida nobis uocabitur. Par etiam sitis omnibus musculis non contigit, quoniam alij ad corporis habentur superficiei, cutique accubunt, ut omnes ex carnea membrana constituti, et alij innumeris, quos fere semper inter articulorum motores primos recensere. Alij penitus reconditi delitescunt, ut in poplite latitans musculus, pubis ossium foraminibus proximè attenti, sub stomacho latitantes. Alij rursus secundum membrum longitudinem locantur, ut omnes in tibia repositi, illo tantum excepto, qui in poplite occultatur, obliquum quae situm sibi peculiariter uendicat, ut & illi qui radij medij propemodum longitudini inseruntur, proprijsque radij motibus subserviunt. Transuersim autem fertur, qui iuxta brachiale locatus, radium in pronum mouet. Quin etiam diuersum musculorum situm, seu potius fibrarum ductum, abdominis musculi eleganter ostendunt, quum alij oblique deorsum in priora ferantur, alij sursum oblique in priora, alij recta sursum, alij prorsus orbiculatim transuersimque. Fibrarum genus omnibus fere musculis unum duntaxat simplexque est. Nisi enim musculo brachium pectori adducenti, & etiam illi qui secundus inter scapulam mouentes est, duplex, & genarum laborumque musculi multiplicius adhuc fibrarum genus tribuerimus, singulis prorsus musculis, unicum tantum fibrarum genus, musculorum ductui & formae magna ex parte respondens ascribetur. Musculi autem, quos ab aliorum numero uidebamur secludere, ita se habent. Musculus brachium pectori admouens, fibras quasdam ex superioribus deorsum, uersus exteriora ductas exigit, quasdam uero ab inferioribus sursum, etiam uersus exteriora. Qui scapulam mouentium secundus est, quasdam a superioribus deorsum in priora, seu extrosum protensas quoque obtinet, alias autem ab inferioribus sursum similiter in priora, aut extrosum. Vnde illis duobus duplex fibrarum genus accidit, quae in illo cuius ope brachium pectori admouemus, in aliqua sui sede, idque potissimum iuxta insertionem, instar x se interfecant, seu decussatim feruntur. Illi autem, qui inter scapulam mouentes secundus censetur, nulla obtingit fibrarum intersectio. Rursus si labra mouentium musculorum, qui ab inferiori maxilla, & malis ortum ducunt, insperxerimus, uariam profecto fibrarum iuxta insertionem differentiam intuebimur. Quemadmodum & latum musculum, qui carnea constat membrana, fibras rectas, obliquas & transuersas exi-

A magnitudine.

A colore.

Neruea musculorum pars. Carnea. Liuida. Differentia a situm.

A fibrarum genere.

exigere conspiciamus, & prout etiam diuersae fibrae his musculis obtingunt, ita quoque diuersis famulantur motibus, pro harum illarumue fibrarum tensionis remissionisque ratione. Ad haec, quid de lingua dicemus, omni fibrarum genere intertexta: aliud sane nihil, quam & musculis diuersas adesse fibras, & has seorsum suis subseruire motibus. Nequaquam enim hanc fibrarum in eodem musculo contrariam seriem inficari possumus, & praecipue in illis musculis, ubi mutua perficitur fibrarum intersectio, seu ubi fibrae decussatim feruntur. Nollem enim adeo aliorum Anatomicorum (qui omnibus musculis simplex & unicum prorsus fibrarum genus ascribunt) placita turbare, ut musculo brachium eleuanti, & multis femur mouentibus, diuersas fibras cum nuper dictis musculis assignarem, ita uidelicet ac si aliud fibrarum genus in musculo brachium eleuante constituam, quod a clauiculis pronatum, deorsum ad infimum musculi angulum, quo humero implantatur, oblique retrorsum redit, et aliud quod a scapulae spina, deorsum etiam oblique antrorsum fertur, & aliud rursus quod a coniunctio ne summi humeri ad clauiculam recto tramite descendit. Atque idem fere de omnibus musculis ex lato in acutum coarctatis, aut triangularibus affirmari possit. Verum licebit per me ipsis unum fibrarum genus assignare, si modo interim has differentias, a fibrarum ductu petitas, uti nunc fere proposui, subintellegeris, ac etiam fibras non aequè in omnibus musculi partibus collectas, & tenues esse didiceris. In musculis enim acuto capite enatis, & in crassum tendinem finientibus, in uentris musculi medio, ubi is crassissimus est, fibrae tenuissimae, inuicem propter carnis interuentum magis distant, quam in capitis & tendinis initio. Alijs autem musculis in principio & origine, plures & magis diffusae, laxioresque obtingunt fibrae, quam in fine, ut omnibus fere, qui ex lato principio instar trianguli in acutum feruntur, & ampla superficie principium ducunt. Alijs musculis in ortu fibrae magis constringuntur, quam in ipsa insertione, quod illi accidit musculo, qui a scapulae basi enatus octo thoracis costis inseritur. Quin etiam id in septo transuerso usu uenit, cuius fibrae plures, magisque inuicem remotae sunt in ipsa insertione, quam in capite, uel reliquo ipsius corpore. Alijs propemodum aequalis undecunque fibrarum est ratio, ut illi qui ad brachiale locatus, radium in pronum ducit, intercostales & laryngis primam cartilaginem secundae necantes, & musculi orbiculares, qui recto intestino, & uelut ceruici obducuntur. Alij rursus musculi toto ipsorum corpore recta ferri uidentur, obliquas tamen habent fibras, ut dorsum mouentium sextum par, cuius musculi tendines in apices transuersorum processuum praecipue inseruntur. Verum illis etiam musculis aliquid priuatim euenit, qui duobus donantur uentribus, ex quorum albo illi sunt, qui inferiorem maxillam deorsum trahunt, atque illi qui a scapulis ad hyoides os porriguntur. His enim in fibris accidit, ac si duo, unus post alium scilicet, positi essent musculi, qui acutum caput, & terebrem tendinem ostenderent. In musculorum capitibus exortibusque quamplures conserunt differentiae, quarum prima a forma crassitieque musculorum desumi posset, quam superius commemorauimus. Secunda uero a substantia ad hunc modum accipi poterit, quod alij penitus carnei in exortu appareant, fibris duntaxat raris & incompactis interstincti, ut qui ab illo osse femur accedunt. Alij neruei in ortu apparent, et rursus quidam ex his illico in ipsius ossis contactu carnei euadunt, ut maximi in sura musculi origo, & in externa internaque cubiti sede plurimum musculorum principia. Quidam uero longo ductu neruei permanent, priusquam carnem adipiscantur, ut inter reliquos tibiae mouentes, qui tertium caput a coxendicis ossis appendice assumit, & tibiae motorum quintus censetur, dein musculus brachium deorsum ad dorsum trahens. Alij unico quidem capite oriuntur, atque id haud secus, quam si duo obtinerent. Alia namque principij pars aliquouersusque neruea apparet, alia prorsus carnea, quod rectis abdominis euenit musculis, quae ex pubis ossibus enascuntur, dein duobus ex radice capitum femoris principium ducentibus, & calci inseritis. Alij duo exigunt capita, & unum nerueum prorsus est, longoque ductu tale permanet, alterum uero, ut rectorum abdominis musculorum principia, carneum nerueumque simul uisitur. Atque id in arteriori cubitum flectentium musculo cernere est, cuius caput a scapulae ceruice enatum, prorsus nerueum cernitur, quod uero ab anteriorum imitante processu enascitur, nerueum carneumque existit. Atque hic musculus illico com monstrat, quosdam musculos plura habere capita, in ipso exortu inuicem neque continua, neque contigua, hoc namque ultimo commemorato euenit musculo. Alijs unicum est caput, ut uniuer sis qui tibiae cubitumque amplexantur, quibus omnibus aut in inferiori, aut superiori parte capita sunt, septo tamen transuerso caput in medio consistit, non autem in altero extremorum. In uentribus musculorum differentiae, praecedentibus differentijs fere omnes explicatae sunt, quum musculorum formas, & fibras recenserem. Neque hic aliud addendum est, quam uentrem musculi illic proprie reponendum esse, ubi fibrae musculi inuicem minus compinguntur, ac copiosiore carne continentur

Galenus cum alibi sepius, tum maxime ubi cor, non esse musculum probare nititur.

A fibrarum compactione.

A musculo rum capitibus.

A uentribus.